

ACHMEA'S MVB BELEID | BIJLAGE A

Achmea MVB- themabeleid

INHOUD

MENSENRECHTEN	3
ARBEIDSNORMEN	6
NATUUR & MILIEU	8
GEZONDHEID	10
KLIMAAT	12

MENSENRECHTEN

Een duurzame samenleving is alleen mogelijk als landen en bedrijven respect hebben voor mensenrechten. In dit thema gaat onze aandacht uit naar fundamentele mensenrechten, het respecteren van (land)rechten van inheemse bevolkingsgroepen, (gender)gelijkheid, het tegengaan van discriminatie en kinderrechten.

Op veel plaatsen in de wereld worden fundamentele mensenrechten nog geschonden. Ook worden de mensenrechten van inheemse bevolkingsgroepen in de gebieden waarin bedrijven opereren, regelmatig geschonden. Vrouwen, etnische minderheden, LHBTQ'ers, mensen met een beperking worden vaak minder goed behandeld. Zowel op het gebied van beloning, arbeidsrechten als vertegenwoordiging in de top. Daarnaast komt ook kinderarbeid nog voor.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948) die is opgesteld door de Verenigde Naties (VN) vormt de basis van ons mensenrechtenbeleid. Deze internationaal breed geaccepteerde verklaring van de VN schept het kader waarbinnen de internationale gemeenschap de mensenrechten moet respecteren. Daarnaast publiceerde de VN (2011) het raamwerk "de Guiding Principles on Business and Human rights" over hoe overheden en ondernemingen rekening moeten houden met mensenrechten. Met het UN Global Compact is een kader uitgewerkt waarbij ondernemingen binnen hun eigen invloedssfeer rekening moeten houden met mensenrechten.

Achmea draagt met de inzet van de verschillende MVB-instrumenten bij aan het voorkomen en/of verminderen van mensenrechtenschendingen door ondernemingen of landen in onze beleggingsportefeuilles. Naast de normatieve overweging om niet te willen beleggen in ondernemingen die mensenrechten schenden, draagt het tevens bij om reputatie-, financiële- en sociale risico's van onze beleggingsportefeuilles te beheersen.

Doelstellingen

Voor dit thema heeft Achmea de volgende doelstellingen geformuleerd. Uiterlijk in 2030 respecteren alle bedrijven waarin wij beleggen:

- Fundamentele mensenrechten.
- De rechten van bevolkingsgroepen op land, water en een adequate levensstandaard in de gebieden waarin zij opereren.
- Het recht op gelijke kansen, behandeling en waardering.
- Kinderrechten.

Uitsluiten van ondernemingen en landen

Achmea belegt niet direct in:

- Ondernemingen die op structurele basis internationale normen schenden, zoals op het gebied van mensenrechten. Het gaat hier om normen zoals genoemd in de uitgangspunten van het UN Global Compact, OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human rights. Achmea hanteert hiervoor een robuust proces waarin de ernst van schending, de bereidheid van de onderneming om in dialoog te gaan met Achmea en de maatregelen die de onderneming treft om de schending op te heffen meewegen in de besluitvorming om een onderneming uit te sluiten.
- Ondernemingen die controversiële wapens produceren. Achmea vindt wapens controversieel als deze wapens onevenredig veel leed en slachtoffers veroorzaken en geen onderscheid maken tussen burgerdoelen en militaire doelen. Controversiële wapens veroorzaken ook na afloop van het conflict veel slachtoffers en ontwrichten de economie en maatschappij. Het gaat hierbij om nucleaire, biologische en chemische wapens, landmijnen en clustermunities. Zie Tabel 1 Voor een overzicht. Ondernemingen die zich rechtstreeks of via een dochter waarin voor > 50% wordt deelgenomen dan wel via een joint venture waarin een controlerend belang wordt gehouden, richten op ontwikkeling, testen, productie, verkoop, handel en onderhoud van kernwapens en van wapens die door de Nederlandse overheid als controversieel worden gezien.

- Landen waar machthebbers systematisch de fundamentele mensenrechten op grove wijze schenden en landen waar het non-proliferatie verdrag wordt geschonden. Achmea belegt niet in staatsobligaties van landen die zijn uitgesloten. Een belangrijk handvat bij het uitvoeren van het landenuitsluitingsbeleid is de Sanctiewet 1977¹. Daarnaast worden de prestaties van de landen in de Freedom in the World index, de ITUC Global Rights index en de Corruption Perception Index als vertrekpunt gebruikt bij het opstellen van een landenuitsluitingslijst.
- Staatsbedrijven die gelieerd zijn aan landen die uitgesloten zijn van belegging. Een onderneming wordt als staatsbedrijf aangemerkt indien de staat meer dan 50% van de aandelen bezit.

TABEL 1: UITSLUITINGSCRITERIA CONTROVERSIËLE WAPENS

Wapens	Activiteiten onderhavig aan de uitsluitende criteria
Nucleaire wapens	<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkeling, testen, productie en onderhoud van nucleaire munitie. • Ontwikkeling, productie en onderhoud van raketten die hoofdzakelijk worden gebruikt voor het overbrengen van nucleaire munitie. • Ontwikkeling, productie en onderhoud van onderzeeboten uitgerust met ballistische raketten. <p>Activiteiten niet onderhavig aan de uitsluitende criteria: Ontwikkeling, productie en onderhoud van lanceerplatforms voor conventionele munitie die eventueel ook nucleaire wapens kunnen overbrengen, zoals bommenwerpers.</p>
Chemische wapens	Ontwikkeling, productie en onderhoud van chemische wapens.
Biologische wapens	Ontwikkeling, productie en onderhoud van biologische en toxische wapens.
Antipersoonsmijnen	Ontwikkeling, productie en onderhoud van antipersoonsmijnen.
Clustermunitie	<p>Ontwikkeling en productie van clustermunitie met ongeleide ‘submunitie’ zonder back-up zelfvernietigingontstekers (raketten, granaten, bommen, etc.) en essentiële onderdelen daarvan.</p> <p>Ontwikkeling en productie van ongeleide submunitie zonder back-up zelfvernietigingontstekers.</p> <p>Activiteiten niet onderhavig aan de uitsluitingscriteria: Ontwikkeling, productie en onderhoud van lanceerplatforms niet enkel bedoeld voor clustermunitie, zoals vliegtuigen, artillerie en raketwerpers.</p>

Dialoog voeren met ondernemingen

Achmea voert de dialoog met ondernemingen die de uitgangspunten van het UN Global Compact, de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of de UN Guiding Principles on Business and Human rights, schenden of dreigen te schenden. Hierbij gaat het onder meer om thema's zoals het recht op zelfbeschikking, het respecteren van rechten van inheemse bevolking en de vrijheid van meningsuiting. Daarnaast voert Achmea thematische dialogen met ondernemingen die actief zijn in specifieke sectoren, ketens of regio's waarvan we de risico's op mensenrechtenschendingen hoog inschatten. Hierbij identificeren wij de best-practices in de markt/sector en sporen wij achterblijvers via de dialoog aan om deze best-practices (op onderdelen) te adopteren.

Engagement met overheden

Achmea voert ook engagement met overheden. De dialoog kan via verschillende kanalen plaatsvinden, van direct contact met het overheidsagentschap dat staatsleningen uitgeeft, het deelnemen aan consultaties tot het maken van een publiek statement richting multinationale organisaties. Voor het thema mensenrechten vindt dit type engagement voorlopig alleen plaats via collectieve initiatieven.

¹ De Sanctiewet 1977 is een kaderwet en is de grondslag.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen is een belangrijke manier om invulling te geven aan de rol van betrokken belegger en om invloed uit te oefenen op ondernemingen. Naast onderwerpen als de benoeming van bestuurders, het goedkeuren van de jaarrekening, beloningsbeleid en de uitgifte van aandelen, staan steeds vaker aandeelhoudersvoorstellen op de agenda. Aandeelhoudersvoorstellen gerelateerd aan mensenrechten zijn onder meer de oproep tot gelijke behandelingen van werknemers, risicorapportage over mensenrechtenschendingen en het instellen van een commissie voor mensenrechten binnen het bestuur. Achmea heeft in het stembeleid extra oog voor aan mensenrechten gerelateerde agendapunten. Daarnaast dienen wij waar relevant en realistisch zelf aandeelhoudersresoluties (mede) in bij ondernemingen waar materiële mensenrechtenkwesies spelen.

Integratie in het beleggingsproces

Binnen de interne beleggingsprocessen wordt rekening gehouden met Ecologische, Sociale en Goed bestuur informatie (ESG). Mensenrechten maken een integraal onderdeel uit van de Sociale pijler. Binnen de beleggingscategorieën aandelen en bedrijfs- en staatsobligaties wordt ESG-informatie meegenomen in het beleggingsproces.

Samenwerken en onderschrijven van initiatieven

Voor onze beleggingsactiviteiten op het gebied van financiële inclusie, als thema binnen ons speerpunt Mensenrechten, zijn de 'Principles for Investors in Inclusive Finance'² leidend. Deze Principles, een initiatief van PRI, heeft Achmea ondertekend.

Achmea onderschrijft daarnaast verschillende initiatieven (investor statements) op gebied van Mensenrechten. De uitgangspunten en doelstellingen van deze initiatieven worden, voor zover relevant, meegenomen in de dialogen die wij voeren. Voor een actueel overzicht verwijzen wij naar het laatste MVB halfjaarverslag.

² <https://www.unpri.org/thematic-and-impact-investing/practical-guide-for-investors-in-inclusive-finance/4044.article>

ARBEIDSNORMEN

In een duurzame samenleving kunnen mensen onbezorgd wonen en werken. Daarbij horen goede arbeidsnormen waarbij sprake is van veilige en gezonde werkomstandigheden, rechtszekerheid en eerlijke en rechtvaardige beloning, nu maar ook voor later. En waarbij werknemers zich kunnen verenigen en er geen sprake is van dwang of uitbuiting.

Er zijn wereldwijd nog veel bedrijven die onvoldoende rechtszekerheid bieden, bijvoorbeeld op het gebied van beloning, arbeidsomstandigheden en werkuren. Ook zijn er bedrijven die de vorming van een vakbond of een vakbondslidmaatschap verbieden. Daarnaast betalen bedrijven hun werknemers niet altijd voldoende loon om menselijk waardig van te kunnen bestaan. We noemen dat ook wel een leefbaar loon.

De 'Declaration of Fundamental Principles and Rights at Work'³ van de International Labour Organisation (ILO) vormt de basis voor ons arbeidsnormenbeleid. In deze verklaring zijn fundamentele werknemersrechten beschreven, onder meer over het recht op vereniging, het verbod op discriminatie op de werkvloer, het verbod op gedwongen arbeid en het afschaffen van kinderarbeid. Binnen het UN Global Compact is uitgewerkt hoe ondernemingen deze arbeidsnormen moeten respecteren.

Achmea draagt met de inzet van verschillende instrumenten bij aan het voorkomen en/of verminderen van schendingen van arbeidsnormen door ondernemingen in onze beleggingsportefeuilles. Naast de normatieve overweging om niet te willen beleggen in ondernemingen die arbeidsnormen schenden, draagt het tevens bij aan de beheersing van reputatie-, financiële- en sociale risico's van onze beleggingsportefeuilles.

Doelstellingen

Voor dit thema heeft Achmea de volgende doelstellingen geformuleerd. Uiterlijk in 2030 respecteren alle bedrijven waarin wij beleggen:

- Internationale arbeidsnormen zoals beschreven in de ILO-conventies.
- Het recht op een leefbaar loon.

Uitsluiten van ondernemingen en landen

Achmea geeft invulling aan het speerpunthema Arbeidsnormen door niet direct te beleggen in ondernemingen en landen die op structurele basis internationale normen schenden, zoals op het gebied van arbeidsrechten. Het gaat hier om normen zoals genoemd in de uitgangspunten van het UN Global Compact, OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen en de UN Guiding Principles on Business and Human rights. Achmea hanteert hiervoor een robuust proces waarin de ernst van schending, de bereidheid van de onderneming om in dialoog te gaan met Achmea en de maatregelen die de onderneming treft om de schending op te heffen meewegen in de besluitvorming om een onderneming uit te sluiten. Binnen het landenuitsluitingsbeleid worden Arbeidsnormen meegenomen via de beoordeling van landen in de ITUC Global Rights index. Het landenuitsluitingsbeleid is verder toegelicht onder het thema 'Mensenrechten'.

Dialoog voeren met ondernemingen

Achmea voert de dialoog met ondernemingen die de uitgangspunten van het UN Global Compact (waaronder de arbeidsnormen van de ILO), de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen of de UN Guiding Principles on Business and Human rights, schenden of dreigen te schenden. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan het thema Arbeidsnormen. Het gaat bijvoorbeeld om thema's zoals het recht op collectieve onderhandeling en veiligheid van werknemers. Daarnaast voert Achmea thematische dialogen met ondernemingen die actief zijn in specifieke sectoren, ketens of regio's waarvan we de risico's op arbeidsnormenschendingen hoog inschatten. Hierbij identificeren wij de best-practices in de markt/sector en sporen wij achterblijvers via de dialoog aan om deze best-practices (op onderdelen) te adopteren.

³ <https://www.ilo.org/declaration/lang--en/index.htm>

Engagement met overheden

Achmea voert ook engagement met overheden. De dialoog kan via verschillende kanalen plaatsvinden, van direct contact met het overheidsagentschap dat staatsleningen uitgeeft, het deelnemen aan consultaties tot het maken van een publiek statement richting multinationale organisaties. Voor het thema arbeidsnormen vindt dit type engagement voorlopig alleen plaats via collectieve initiatieven.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen is een belangrijke manier om invulling te geven aan de rol van betrokken belegger en om invloed uit te oefenen op ondernemingen. Naast onderwerpen als de benoeming van bestuurders, het goedkeuren van de jaarrekening, beloningsbeleid en de uitgifte van aandelen staan er steeds vaker aandeelhoudersvoorstellen op de agenda. Aandeelhoudersvoorstellen gerelateerd aan arbeidsnormen zijn bijvoorbeeld de oproep tot diversiteit bij de benoeming van leden van het bestuur, rapportage over het aantal (dodelijke) ongevallen op de werkvloer en een oproep tot beleid en rapportage ter voorkoming van discriminatie op de werkvloer. Achmea heeft in het stembeleid extra oog voor aan arbeidsnormen gerelateerde agendapunten. Daarnaast dienen wij waar relevant en realistisch zelf aandeelhoudersresoluties (mede) in bij ondernemingen waar materiële arbeidsnormenkwesties spelen.

Integratie in het beleggingsproces

Binnen de interne beleggingsprocessen wordt rekening gehouden met Ecologische, Sociale en Goed bestuur informatie (ESG). Arbeidsnormen maken een integraal onderdeel uit van de Sociale pijler. Binnen de beleggingscategorieën aandelen en bedrijfs- en staatsobligaties wordt ESG-informatie meegenomen in het beleggingsproces.

Samenwerken en onderschrijven van initiatieven

Onze vermogensbeheerder Achmea IM is, sinds 2018 lid van het 'Platform Living Wage for Financials'⁴. Dit is een samenwerkingsverband van financiële instellingen die samen werken op het thema 'leefbaar loon'. Het platform maakt gebruik van een gezamenlijke methodologie om de prestaties van een brede groep ondernemingen te beoordelen. Ook voeren de leden gezamenlijk engagement met deze ondernemingen. Door de toenemende bekendheid van het platform worden de leden regelmatig uitgenodigd het werk van het platform te presenteren op bijeenkomsten over mensenrechten en arbeidsomstandigheden.

Achmea onderschrijft daarnaast verschillende initiatieven (investor statements) op gebied van Arbeidsnormen. De uitgangspunten en doelstellingen van deze initiatieven worden, voor zover relevant, meegenomen in de dialogen die wij voeren. Voor een actueel overzicht verwijzen wij naar het laatste MVB halfjaarverslag.

4 <https://www.livingwage.nl/>

NATUUR & MILIEU

Achmea hecht grote waarde aan een leefbare omgeving waarin huidige en toekomstige generaties gezond, veilig en prettig kunnen wonen en werken. Daarom vinden wij het belangrijk om binnen het beleggingsbeleid aandacht te besteden aan het thema Natuur & Milieu.

In dit thema gaat onze aandacht onder meer uit naar behoud en verbetering van biodiversiteit. Biodiversiteitsverlies is één van de grootste risico's voor onze economie en samenleving, dit stellen onder andere het World Economic Forum, De Nederlandsche Bank en het Planbureau voor de Leefomgeving. De biodiversiteit en ecosystemen worden wereldwijd ernstig bedreigd door het gedrag van ondernemingen o.a. door ontbossing, waterschaarste en intensivering van de landbouw.

Voor dit thema vormt het UN Global Compact een belangrijke pijler. Binnen dit kader is voor het bedrijfsleven uitgewerkt hoe zij zich moeten gedragen in lijn met de Rio Declaration on Environment & Development van de Verenigde Naties (1992). Hierin zijn onder andere principes opgenomen zoals het preventie-en voorzichtigheidsprincipe en het principe dat de vervuiler betaalt. Ook andere conventies zoals bijvoorbeeld het UN Convention on Biological Diversity (1992) vormen een basis voor het Natuur & Milieu beleid.

Onze beleggingsportefeuille is blootgesteld aan fysieke, transitie- en reputatierisico's door het verlies van biodiversiteit. Ook daarom is dit voor ons een belangrijk thema. Achmea draagt met de inzet van de verschillen MVB-instrumenten bij tot aan het voorkomen en/of verminderen van Natuur & Milieu schendingen door ondernemingen in onze beleggingsportefeuilles.

Doelstellingen

Voor dit thema heeft Achmea de volgende doelstellingen geformuleerd. Uiterlijk in 2030 voorkomen alle bedrijven waarin wij beleggen:

- Degradatie van biodiversiteit in zeer fragiele ecosystemen.
- Ernstige vormen van bodemvervuiling en onverantwoord beheer van landbouwgrond.

Uitsluiten van ondernemingen

Achmea belegt niet direct in: Ondernemingen die de milieunormen structureel schenden op basis van de uitgangspunten van het VN Global Compact en de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen. Achmea hanteert hiervoor een robuust proces waarin de ernst van schending, de bereidheid van de onderneming om in dialoog te gaan met Achmea en de maatregelen die de onderneming treft om de schending op te heffen mee worden gewogen in de besluitvorming om een onderneming uit te sluiten.

Dialoog voeren met ondernemingen

Achmea voert de dialoog met ondernemingen die de uitgangspunten van het VN Global Compact of de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen, schenden of dreigen te schenden. Daarbij wordt specifiek aandacht besteed aan het thema Natuur & Milieu. Het gaat dan bijvoorbeeld om grond en watervervuiling of het bedreigen van de biodiversiteit. Daarnaast wordt binnen het thematisch engagement programma specifiek aandacht besteed aan biodiversiteit en gerelateerde onderwerpen zoals het gebruik van plastics en water.

Engagement met overheden

Achmea voert ook engagement met overheden. De dialoog kan via verschillende kanalen plaatsvinden, van direct contact met het overheidsagentschap dat staatsleningen uitgeeft, het deelnemen aan consultaties tot het maken van een publiek statement richting multinationale organisaties. Voor het thema natuur & milieu vindt dit type engagement voorlopig alleen plaats via collectieve initiatieven.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen is een belangrijke manier om invulling te geven aan de rol van betrokken belegger en om invloed uit te oefenen op ondernemingen. Naast onderwerpen als benoeming van bestuurders, het goedkeuren van de jaarrekening, beloningsbeleid en de uitgifte van aandelen staan steeds vaker aandeelhoudersvoorstellen op de agenda. Aandeelhoudersvoorstellen gerelateerd aan Natuur & Milieu zijn bijvoorbeeld een oproep tot het uitbrengen van milieurapportages, rapporteren over het opruimen van milieuvuiling of de oproep tot rapporteren van watergebruik door de onderneming. Achmea heeft in het stembeleid extra oog voor Natuur & Milieu gerelateerde agendapunten. Daarnaast dienen wij waar relevant en realistisch zelf aandeelhoudersresoluties (mede) in bij ondernemingen waar materiële Natuur & Milieu kwesties spelen.

Integratie in het beleggingsproces

Binnen de interne beleggingsprocessen wordt rekening gehouden met Ecologische, Sociale en Goed bestuur informatie (ESG). Natuur & Milieu maken een integraal onderdeel uit van de Ecologische pijler. Binnen de beleggingscategorieën aandelen en bedrijfs- en staatsobligaties nemen we de ESG-informatie mee in het beleggingsproces.

Samenwerken en onderschrijven van initiatieven

Achmea is ondertekenaar van de 'Finance for Biodiversity Pledge'⁵. Dit is een initiatief van Europese financiële instellingen die samen willen bijdragen aan het behoud en versterking van natuur en biodiversiteit. Daarnaast is onze vermogensbeheerder Achmea IM actief betrokken bij het 'Partnership for Biodiversity Accounting Financials' (PBAF)⁶. Ook volgen we het werk van de 'Taskforce for Nature Related Disclosures' (TNFD)⁷ en het 'Science Based Targets for Nature initiatief' (SBTN)⁸.

Achmea onderschrijft daarnaast verschillende initiatieven (investor statements) op gebied van Natuur & Milieu. De uitgangspunten en doelstellingen van deze initiatieven worden, voor zover relevant, meegenomen in de dialogen die wij voeren. Voor een actueel overzicht verwijzen wij naar het laatste MVB halfjaarverslag.

5 <https://www.financeforbiodiversity.org/>

6 <https://pbafglobal.com/>

7 <https://tnfd.global/>

8 <https://sciencebasedtargets.org/>

GEZONDHEID

Gezondheid is voor Achmea - als grootste zorgverzekeraar van Nederland - een belangrijk thema. Vanuit onze visie hebben we de ambitie gezondheid dichterbij te brengen voor iedereen. In dit thema gaat onze aandacht uit naar wereldwijde toegang tot medicijnen, voedselzekerheid, gezonde voeding en tabak.

Zowel goede als voldoende voeding zijn van groot belang voor een gezonde samenleving. De voedingssector speelt een belangrijke rol in de beschikbaarheid en toegankelijkheid van goede en betaalbare voeding voor iedereen.

Medicijnen, en daarmee de farmaceutische sector, zijn van groot belang voor een goede gezondheidszorg. Door de ontwikkeling van goede medicijnen is een effectieve behandeling van een grote groep aandoeningen mogelijk geworden. Farmaciebedrijven spelen een sleutelrol in toegang tot medicijnen voor iedereen.

Tabaksgebruik veroorzaakt jaarlijks meer dan 7 mln. doden wereldwijd. Al sinds januari 2013 heeft Achmea alle producenten van tabakswaren uitgesloten van beleggingen. Wij willen daarin verder gaan en ook de verkoop gaan terugdringen.

Het thema Gezondheid is een aanvullend thema op het UN Global Compact. Achmea draagt met de inzet van verschillen MVB-instrumenten bij aan verbetering van gezondheid in de breedste zin van het woord, zoals een gezonde leefstijl en een betaalbare en toegankelijke gezondheidszorg.

Doelstellingen

Voor dit thema heeft Achmea de volgende doelstellingen voor 2030 geformuleerd:

- Alle farmaceutische bedrijven waarin wij beleggen, hebben een strategie die aantoonbaar bijdraagt aan wereldwijde toegang tot medicijnen.
- Alle voedingsbedrijven waarin wij beleggen hebben een strategie die aantoonbaar bijdraagt aan meer toegankelijke, betaalbare en gezonde voedingsproducten.
- Wij beleggen niet in tabaksproducenten. Ook beleggen wij niet in bedrijven die een relatief groot deel van de omzet behalen uit het leveren van een essentieel product of dienst voor de vervaardiging en/of levering van tabaksproducten.

Uitsluiten van ondernemingen

Achmea belegt niet in ondernemingen die rechtstreeks of via een dochter waarin voor > 50% wordt deelgenomen dan wel via een joint venture waarin een controlerend belang wordt gehouden, tabak produceren.

Dialoog voeren met ondernemingen

Achmea voert voor het speerpunt Gezondheid de dialoog met ondernemingen. De dialoog kan over verschillende onderwerpen met ondernemingen worden gevoerd, bijvoorbeeld met de farmaceutische industrie over toegankelijkheid tot medicijnen, met de voedselindustrie over terugdringen van suiker in voedingsmiddelen maar ook bijvoorbeeld met de zware industrie over zorgdragen voor gezondheid en veiligheid van werknemers.

Engagement met overheden

Achmea voert ook engagement met overheden. De dialoog kan via verschillende kanalen plaatsvinden, van direct contact met het overheidsagentschap dat staatsleningen uitgeeft, het deelnemen aan consultaties tot het maken van een publiek statement richting multinationale organisaties. Voor het thema gezondheid vindt dit type engagement plaats via collectieve initiatieven en wordt er gewerkt aan een eigen initiatief van Achmea.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen is een belangrijke manier om invulling te geven aan de rol van betrokken belegger en om invloed uit te oefenen op ondernemingen. Naast onderwerpen als de benoeming van bestuurders, het goedkeuren van de jaarrekening, beloningsbeleid en de uitgifte van aandelen staan steeds vaker aandeelhoudersvoorstellen op de agenda. Achmea heeft in het stembeleid extra oog voor gezondheid gerelateerde agendapunten. Daarnaast dienen wij waar relevant en realistisch zelf aandeelhoudersresoluties (mede)in bij ondernemingen waar materiële gezondheidskwesties spelen.

Aandeelhoudersvoorstellen bij farmaceutische ondernemingen en onderwerpen gerelateerd aan gezondheid- en veiligheidsbeleid bij ondernemingen hebben onze bijzondere aandacht.

Integratie in het beleggingsproces

Binnen de interne beleggingsprocessen wordt rekening gehouden met Ecologische, Sociale en Goed bestuur informatie (ESG). Gezondheid maakt een integraal onderdeel uit van de Sociale pijler. Binnen de beleggingscategorieën aandelen en bedrijfs- en staatsobligaties wordt ESG-informatie meegenomen in het beleggingsproces.

Samenwerken en onderschrijven van initiatieven

Achmea ondersteunt de stichting 'Access to Medicine'⁹. Access to Medicine zet zich in om medicijnen wereldwijd toegankelijk te maken, met name in ontwikkelingslanden. Om dit te bereiken publiceert Access to Medicine diverse ranglijsten waarop verschillende farmaceuten worden gerangschikt rondom de thematiek van het ontwikkelen en het beschikbaar maken van medicijnen. De bekendste ranglijst is de Access to Medicine index die de 20 grootste farmaceuten wereldwijd rangschikt. De stichting publiceert ook ranglijsten over wat bedrijven doen om vaccins beschikbaar te maken en om resistentie tegen antibiotica te bestrijden. De resultaten worden gebruikt door een brede coalitie van investeerders om farmaceuten aan te sporen om medicijnen wereldwijd beter beschikbaar te maken. Onze vermogensbeheerder Achmea IM is actief lid van deze coalitie en gebruikt de onderzoeksresultaten om dialogen met farmaceuten voor te bereiden.

Achmea IM is daarnaast, mede namens Achmea, initiatiefnemer van investor statements waarbij de farmaceutische industrie wordt opgeroepen tot coöperatief en verantwoord gedrag in relatie tot COVID-19 vaccins. Deze statements (uitgebracht in 2020 en 2022) zijn breed omarmd door de (internationale) institutionele beleggers en een belangrijk aanknopingspunt voor intensieve dialoog met de farmaceutische industrie.

Achmea onderschrijft verschillende initiatieven op gebied van gezondheid. De uitgangspunten en doelstellingen van deze initiatieven worden, voor zover relevant, meegenomen in de dialogen die wij voeren. Voor een actueel overzicht verwijzen wij naar het laatste MVB Halfjaarverslag.

9 <https://accesstomedicinefoundation.org/>

KLIMAAT

Om ervoor te zorgen dat ook toekomstige generaties gezond, veilig en prettig in een duurzame samenleving kunnen wonen en werken is een goed klimaat randvoorwaardelijk. Daarom zetten wij ons via dit thema in voor klimaatmitigatie en klimaatadaptatie. We verduurzamen onze beleggings- hypotheek- en vastgoedportefeuille in lijn met de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs.

Tijdens de klimaatconferentie van de Verenigde Naties in Parijs eind 2015 (COP21) bereikten de bijna 200 deelnemende landen overeenstemming over een bindend klimaatakkoord. Daarmee moet de uitstoot van broeikasgassen worden teruggedrongen en de opwarming van de aarde worden beperkt tot maximaal 2°C met 1,5°C als streefwaarde. De wereldwijde broeikasgasuitstoot moet op basis van het klimaatakkoord in 2050 met 95 procent zijn teruggebracht ten opzichte van 1990. Voor de 1,5°C-doelstelling komt dit neer op een emissiereductie van meer dan 100%.

Beheersen klimaat gerelateerde beleggingsrisico's

Achmea ziet in klimaatverandering een risico voor de waarde van beleggingen in het algemeen en de financiële stabiliteit van individuele ondernemingen en objecten in het bijzonder. Om de beleggingsrisico's uitgaande van klimaatverandering te identificeren en te beheersen, maar ook om kansen te benutten, besteedt Achmea in haar MVB-beleid specifieke aandacht aan klimaatverandering.

Bevorderen klimaatadaptatie en -mitigatiemaatregelen

Achmea wil vanuit haar rol als belegger, ook bijdragen aan het aanpakken van de oorzaken van klimaatverandering (mitigatie), het verzachten van de gevolgen van klimaatverandering (adaptatie) en het bevorderen van de financiering van de energietransitie met als uiteindelijk doel het bereiken van een broeikasgasneutrale samenleving. We willen in de toekomst alleen nog beleggen in ondernemingen met een effectieve transitiestrategie. Daarnaast willen we als belegger bijdragen aan de energietransitie voor bedrijven en verduurzaming van woningen en vastgoed. Voor onze vastgoedportefeuille investeren we ook in klimaatadaptatieve maatregelen zoals groene daken.

Klimaatmaatregelen Achmea

Achmea besteedt specifieke aandacht aan klimaatverandering en integreert waar mogelijk en passend klimaatmaatregelen in het beleggingsproces. Dit met als doel de aan klimaatgerelateerde beleggingsrisico's in aanmerking te nemen en te beheersen en om aan klimaat gerelateerde maatregelen in de reële economie te verwezenlijken. We breiden daarom onze engagement activiteiten uit om bedrijven in de beleggingsportefeuille te bewegen zich te committeren aan net -zero in 2040, inclusief monitoring van de voortgang. Het bijdragen aan het klimaatakkoord van Parijs dient hierbij als richtsnoer.

Doelstellingen

Voor het thema klimaat gaat onze aandacht uit naar de reductie van de CO₂-voetafdruk van de beleggingsportefeuille. Het is onze ambitie alleen te beleggen in ondernemingen met een effectieve transitiestrategie en om bij te dragen aan de energietransitie voor bedrijven en verduurzaming van woningen en vastgoed.

Voor dit thema heeft Achmea de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Uiterlijk in 2040 is de CO₂-voetafdruk van al onze beleggingen in bedrijven 'netto nul'¹⁰. Een bedrijf is 'netto nul' wanneer het zelf niet meer CO₂-uitstoot dan dat het zelf compenseert. Daarbij stellen we ons de volgende tussentijdse doelen:
- In 2025: 32% reductie ten opzichte van de marktbenchmark per ultimo 2020.
- In 2030: 68% reductie ten opzichte de marktbenchmark per ultimo 2020.
- Uiterlijk in 2050 is de CO₂-voetafdruk van het relevante restant van de beleggingsportefeuille, waaronder hypotheke en vastgoed, 'netto nul'.
- Aangaande energielabels sturen wij op minimaal energielabel A voor onze vastgoedbeleggingen en gemiddeld energielabel A voor onze hypotheekportefeuille in 2030.

Uitsluiten van ondernemingen¹¹

Achmea voert een restrictief beleid met betrekking tot de meest vervuilende fossiele brandstoffen.

Restrictief beleid steenkool

De doelstelling uit het klimaatakkoord van Parijs om de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en de opwarming van de aarde te beperken tot maximaal 2°C met 1,5°C als streefwaarde vereist onder meer het versneld koolstofarm maken van de wereldwijde energiesector.

Uit energie-scenariomodellen blijkt dat de geleidelijke uitfasering van kolencentrales wereldwijd rond het midden van de 21ste eeuw moet plaatsvinden. Hierbij zouden de EU en de OESO al tegen 2030 de afhankelijkheid van steenkool gereduceerd moeten hebben en voor de meerderheid van de opkomende economieën ligt deze datum tegen 2050 aan. De huidige steenkoolplannen zijn wereldwijd niet in overeenstemming met de doelstellingen uit het klimaatakkoord van Parijs en wijzen op een groot risico dat economieën en samenlevingen lopen als ze de huidige plannen zouden uitvoeren.

Om de doelstellingen uit het klimaatakkoord van Parijs te bereiken, moeten landen vervroegde uittreding van elektriciteitscentrales implementeren, het percentage steenkool in de energiemix verlagen en afzien van het bouwen van nieuwe capaciteit. De benodigde elektrificatie van ons mobiliteitssysteem en reductie van de afhankelijkheid van steenkool leiden tot de overtuiging dat mijnbouwondernemingen en elektriciteitsproducenten die zich voornamelijk op (thermische) steenkool richten geen toekomstbestendige bedrijfsvoering hebben.

Achmea hanteert een restrictief beleid ten aanzien van steenkool. Het steenkoolbeleid is gericht op het delven en het gebruik van thermisch steenkool (inclusief bruinkool, bitumen, antraciet en stoomkolen). Ondernemingen worden uitgesloten van belegging als:

- A. De omzet van een onderneming voor meer dan 5% afkomstig is uit de winning van steenkool. De winning van thermische steenkool (inclusief bruinkool, bitumineuze, antraciet en stoomkolen) en de verkoop ervan aan externe partijen zijn relevant bij het bepalen van de aan steenkool gerelateerde omzet. Inkomsten uit kolenhandel worden vanwege databeperkingen vooralsnog niet meegenomen in deze berekening.
- B. De omzet van een onderneming voor meer dan 5% afkomstig is van elektriciteitsopwekking uit thermische steenkool (inclusief bruinkool, bitumineuze, antraciet en toomkolen).

10 In eerste instantie gaat het om de scope 1 & 2 emissies van het bedrijf (scope 1 betreft de directe uitstoot door het bedrijf door bijvoorbeeld het gebruik van machines of voertuigen met verbrandingsmotor. Scope 2 betreft de indirecte uitstoot door opwekking van gekochte en verbruikte elektriciteit of warmte). In de komende jaren is het de bedoeling dat hier ook scope 3 wordt toegevoegd. In scope 3 wordt de uitstoot van toeleveranciers en gebruikers van de producten ook meegenomen.

11 Dit betreft met name beursgenoteerde ondernemingen in de reguliere beleggingsindices. Private ondernemingen worden op basis van beschikbare informatie zo goed als mogelijk meegenomen in het screeningsproces.

Restrictief beleid teerzanden

Uit teerzanden wordt teerzandolie gewonnen (bitumen). Teerzand-olie wordt vooral op grote schaal gewonnen in Alberta, Canada. Er zijn twee verschillende methoden voor het produceren van olie uit teerzanden: dagbouw (open-pit mining) en door het gebruik van zogenaamde in situ technologie. Bitumen dicht bij het oppervlak wordt gedolven. Bitumen diep in de grond wordt geproduceerd met behulp van gespecialiseerde in situ extractietechnieken (verhitten met stoom en dan het vloeibaar geworden bitumen omhoog pompen). De gemiddelde productie van teerzand is aanzienlijk (40%) meer CO₂-intensief dan conventionele.

De omschakeling naar een koolstofarme economie betekent in de praktijk dat wordt overgeschakeld van activiteiten met een hoge CO₂-uitstoot naar activiteiten met een lage CO₂-uitstoot. Hierbij wordt niet alleen de afhankelijkheid van steenkolen voor de energieproductie gereduceerd, maar dient op den duur ook de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen gereduceerd te worden (zelfs als ze goed functionerende CO₂-afvang en -opslag technologieën zouden hebben). Vanuit dit perspectief is het reduceren van de blootstelling aan teerzanden een logische aanvulling op het beleid naast steenkolen.

Achmea hanteert een restrictief beleid ten aanzien van teerzanden. Ondernemingen worden uitgesloten van belegging als:

- De omzet van een onderneming voor meer dan 5% afkomstig is uit de winning van teerzand olie.

De gegevens voor het in praktijk brengen van het steenkool- en teerzandenbeleid zijn afkomstig van de onafhankelijke dienstverlener MSCI ESG. Het beleggingsuniversum wordt jaarlijks getoetst aan de hand van de beleidscriteria. Ondernemingen worden uitgesloten van belegging en posities in ondernemingen worden verkocht als er een aantoonbare betrokkenheid bij thermische steenkool dan wel teerzanden is.

Restrictief beleid schaliegas en -olie

Schaliegas en -olie worden gewonnen uit gesteente door middel van fracking (kraken). Hierbij wordt een mengsel van water, zand en chemicaliën onder hoge druk in een boorput gepompt en worden kleine explosies veroorzaakt. Hierdoor kan het gas en de olie uit het gesteente worden geforceerd en worden opgepompt. Ook voor deze manier van olie- en gaswinning is veel energie nodig, wat de winning van deze fossiele brandstoffen energie intensief maakt. Vanwege de energie-intensiteit en hoge kosten van de technologie is deze vorm van olie- en gaswinning alleen interessant bij een hoge olie- en gasprijs. De voorraden die potentieel gewonnen kunnen worden zijn enorm. Nadelen van schaliegas en -olie zijn het gebruik van grote hoeveelheden water en het gebruik van grote hoeveelheden chemicaliën.

Achmea hanteert een restrictief beleid ten aanzien van schaliegas en -olie. Ondernemingen worden uitgesloten van belegging als:

- De omzet van een onderneming voor meer dan 5% afkomstig is uit de winning van schaliegas en -olie.

Restrictief beleid Arctisch gas en -olie

Volgens het United States Geological Survey herbergt het Arctisch gebied zo'n 13% van de onontdekte olievoorraden en 30% van de onontdekte gasvoorraden in de wereld. Vanwege de beschermde status van verschillende delen van het Arctisch gebied en de onherbergzame omstandigheden wordt er op dit moment nog weinig olie en gas gewonnen. Wel wordt er al geruime tijd naar olie en gas gezocht in het gebied. Boren naar olie en gas in het Arctisch gebied stuit op veel verzet vanwege:

- Vermeend grotere kans op ongelukken door de moeilijke omstandigheden waaronder geboord wordt;
- Verstoring van ongerepte natuur en kwetsbare biodiversiteit; en
- Zeer moeilijke omstandigheden voor schoonmaakoperaties in geval van lekkages.

Naast deze milieu impact speelt ook de vraag of het opportuun is om te investeren in nieuwe technologieën om te kunnen boren onder onherbergzame Arctische omstandigheden, terwijl klimaatverandering juist vraagt om een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen.

Achmea hanteert een restrictief beleid ten aanzien van het winnen van olie en gas in het Arctisch gebied. Ondernemingen worden uitgesloten van belegging als:

- De omzet van een onderneming voor meer dan 5% afkomstig is uit de winning van olie en gas in het Arctisch gebied.

Dialogo voeren met ondernemingen

Achmea oefent vanuit zowel een maatschappelijk als financieel perspectief invloed uit op ondernemingen met een hoge CO₂(e)-voetafdruk of met hoge kapitaalsinvesteringen in fossiele energievoorzieningen. Dit doen wij door de dialoog aan te gaan met klimaattransitie gevoelige ondernemingen en CO₂(e)-intensieve ondernemingen in het bijzonder. Doel van de dialoog is het bereiken van een positieve maatschappelijke wijziging in de reële economie.

Achmea stelt zich op als betrokken belegger en brengt klimaatverandering als speerpunt naar voren in ons engagementbeleid. De dialoog met ondernemingen zal waar mogelijk en realistisch gericht zijn op het verhogen van bewustzijn ten aanzien van klimaat-risico's en de afspraken uit het klimaatakkoord van Parijs, het bereiken van gedragsverandering en het verhogen van transparantie.

Doelstellingen

Meer concreet wordt de dialoog met ondernemingen gebruikt om:

- Geselecteerde ondernemingen te bewegen om een lange termijn klimaatstrategie te formuleren waarbij ze rekening houden met strategische en financiële risico's en kansen als gevolg van klimaatverandering, zoals veranderingen in beleid, mogelijke invoering of verhoging van een CO₂-prijs, markt- en technologische ontwikkelingen. Deze komen idealiter naar voren door een gedegen onderbouwde risicoanalyse inclusief het opstellen van een 2°C-scenarioanalyse.
- Kennis en expertise ten aanzien van klimaatverandering binnen besturen te bevorderen met als uiteindelijk doel de financiële risico's van klimaatverandering te beheersen en emissiereductiedoelen te integreren in de belangrijkste prestatie-indicatoren van het management.
- Ondernemingen te bewegen transparanter te rapporteren over de financiële risico's van klimaatverandering. Waarbij van ondernemingen wordt verwacht dat:
 - Ze zich committeren aan meetbare doelen rondom klimaat en energie-efficiëntie,
 - Ze zich verbinden aan wetenschappelijk onderbouwde doelstellingen ('Science Based Targets') en, waarbij de ondernemingen zich committeren aan:
 - De absolute uitstoot van broeikasgassen vanuit de eigen bedrijfsvoering, de keten, de geproduceerde producten en geleverde diensten en afkomstig van de werknemers te verminderen;
 - De ontwikkeling van producten en activiteiten die de uitstoot van broeikasgassen verminderen en inkomstengenereren voor een onderneming te stimuleren.

Engagement met overheden

Achmea voert ook engagement met overheden. De dialoog kan via verschillende kanalen plaatsvinden, van direct contact met het overheidsagentschap dat staatsleningen uitgeeft, het deelnemen aan consultaties tot het maken van een publiek statement richting multinationale organisaties. Voor het thema klimaat vindt dit type engagement voorlopig alleen plaats via collectieve initiatieven.

Verduurzaming in de hypotheekportefeuille

De ambitie is om het aandeel groene energielabels in de hypotheekportefeuille te laten toenemen en klanten te helpen bij het verduurzamen van hun woning. Wij informeren onze klanten actief over de mogelijkheden om de woning te verduurzamen. Daarnaast bieden wij een (groeiend) pakket aan diensten om de klanten te helpen met verduurzamen aan zoals:

- Online verduurzamingsadvies.
- Energielabel aanvragen.
- Subsidiehulp.
- Groene daken.
- Zonnepanelen.
- Vloer-, muur- en dakisolatie.

Ook helpen wij Verenigingen van Eigenaren (met het verduurzamen). We geven inzicht in de verschillende verduurzamingsmaatregelen, helpen bij het regelen van subsidies en de financiering. Ook helpen we bij het contracteren van de aannemer. We bieden onze klanten ook de mogelijkheid om energiebesparende maatregelen (mee) te financieren in de hypotheek.

Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen

Het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen is een belangrijke manier om invulling te geven aan de rol van betrokken belegger en om invloed uit te oefenen op ondernemingen. Naast onderwerpen als de benoeming van bestuurders, het goedkeuren van de jaarrekening, beloningsbeleid en de uitgifte van aandelen staan steeds vaker aandeelhoudersvoorstellen op de agenda. Aandeelhoudersvoorstellen gerelateerd aan klimaat vragen vaak om transparantie en rapportage van ondernemingen over onder andere CO₂-uitstoot.

Daarnaast zijn voorstellen vaak gerelateerd aan het versnellen van de energietransitie en het inzetten van schone technologieën. Achmea heeft in het stembeleid extra oog voor aan klimaatverandering gerelateerde agendapunten. Waar relevant en realistisch dienen we (mede)aandeelhoudersresoluties in bij ondernemingen waar materiële klimaatkwesaties spelen.

In lijn met het ambitie-thema Klimaat wil Achmea het verschil maken in de reële economie. Daarom zetten wij onze invloed in om bedrijven waarin we investeren te stimuleren om de energietransitie te maken. Van de grootste bijdragers aan de CO₂-uitstoot (olie en gas, staal, cement en nutsbedrijven) verwachten wij een transitieplan dat is gekoppeld aan het beloningsbeleid. In de periode van 2022-2026 stemmen we tegen het beloningsbeleid als dat niet het geval is. Tussentijds evalueren we het effect.

Integratie in het beleggingsproces

Binnen de interne beleggingsprocessen houden we rekening met ESG-factoren. CO₂-uitstoot en klimaatverandering maakt een integraal onderdeel uit van de Ecologische pijler. Binnen de beleggingscategorieën aandelen, bedrijfsobligaties en staatsobligaties worden de ESG-factoren, waaronder CO₂-uitstoot, meegenomen in het beleggingsproces.

Vanaf 2023 zullen wij onze engagement activiteiten uitbreiden, waarbij het doel is om bedrijven in de beleggingsportefeuille te bewegen zich te committeren aan Net Zero in 2040, inclusief monitoring van de voortgang. Daarbij nemen we in onze analyses ook andere elementen mee die gerelateerd zijn aan klimaatverandering. Hierbij valt te denken aan blootstelling aan fysieke klimaatrisico's en de wijze waarop bedrijven voorbereid zijn op de energietransitie.

Impactbeleggen

Green bonds zijn obligaties waarvan de opbrengsten worden gebruikt om de energietransitie te financieren. Het betreft met name de financiering van projecten die een aantoonbaar positief effect hebben op klimaatverandering. Achmea ziet een relevante positieve bijdrage van dit type beleggingsinstrument op het tegengaan van, en het aanpassen aan de

risico's van klimaatverandering. Met de vermogensbeheerders van onze staatsobligatie- en credit portefeuilles is een minimale allocatie naar Green Bonds vastgesteld. Dit minimum wordt periodiek herzien.

Onze vermogensbeheerders gebruiken hierbij een eigen onafhankelijk raamwerk om te beoordelen of Green Bonds wel voldoende groen zijn. Het raamwerk van onze grootste vermogensbeheerder, Achmea IM, is gebaseerd op de Green Bond Principles van de International Capital Market Association en de taxonomie van het Climate Bonds Initiative. Het geeft inzicht in de mate van vertrouwen dat de Green Bonds daadwerkelijk worden gebruikt voor financiering van groene projecten. Alleen goedgekeurde obligaties worden opgenomen in de beleggingsportefeuille van Achmea.

Samenwerken en onderschrijven van initiatieven

Om de aan klimaat gerelateerde beleggingsrisico's beter te begrijpen, te kwantificeren en te beheersen dient de beschikbaarheid, kwaliteit en standaardisatie van ESG-informatie toe te nemen en dienen ondernemingen op een eenduidige manier te rapporteren over duurzaamheid in het algemeen en over klimaatrisico's in het bijzonder. Onze vermogensbeheerder Achmea IM is lid van het Carbon Disclosure Project (CDP) en stimuleert ondernemingen tot het publiceren van de CO₂-uitstoot via het CDP. Ook is Achmea IM actief betrokken bij het Platform Carbon Accounting Financials (PCAF).

Achmea heeft het 'Klimaatcommitment van de financiële sector'¹² ondertekend. Daarnaast onderschrijven we verschillende initiatieven op gebied van Klimaat zoals de 'Global Investor Statement on Climate Change'¹³. Verder heeft Achmea de 'Paris Pledge for action'¹⁴. De uitgangspunten en doelstellingen van deze initiatieven worden, voor zover relevant, meegenomen in de dialogen die wij voeren. Voor een actueel overzicht verwijzen wij naar het laatste MVB Halfjaarverslag.

12 <https://klimaatcommitment.nl/>

13 https://www.unepfi.org/fileadmin/documents/InvestorStatement_ClimateChange.pdf

14 <http://www.parispledgeforaction.org/wp-content/uploads/2015/08/Paris-Pledge-for-Action-English.pdf>

WIJZIGINGEN MVB BELEID

Versie	Datum	Aanpassingen
2.0	September 2022	Algemene update MVB-beleid. Start bijhouden van wijzigingen.
2.1	December 2022	Toevoeging engagement met overheden en aanvullende doelstellingen op het thema klimaat.